

PATVIRTINTA
Akmenės rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 22 d. sprendimu Nr. T-42

**AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2017 METŲ ATASKAITA**

I SKYRIUS

BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita patvirtinta Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T-248 (E) „Dėl Akmenės rajono savivaldybės 2016 metų visuomenės sveikatos ataskaitos patvirtinimo“. Ataskaita pridedama.

II SKYRIUS

**SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOMS VYKDYTI ĮTAKOS
TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA**

**PIRMASIS SKIRSNIS
VEIKSNIŲ APŽVALGA**

Veiksnių pavadinimas	Poveikis	Pasiūlymai (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybės tarybai)
1	2	3
TEIGIAMAI VEIKSNIAI		
Aktyvi Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veikla (toliau – VSB)	<ol style="list-style-type: none">1. VSB pradėjo dirbti dvi naujos visuomenės sveikatos stiprinimo specialistės. Nebėra darbuotojų trūkumo įstaigoje.2. VSB veiklas vykdo visose rajono bendrojo lavinimo ugdymo įstaigose (paslaugos pradėtos teikti Akmenės rajono Suaugusiųjų švietimo centre ir Zubovo mokykloje)3. Planuodamas ir vykdydamas veiklas VSB atsižvelgia į visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatus.4. Gerėjo paslaugų prieinamumas ir gyventojų informuotumas sveikatos klausimais. Nemažai renginių buvo vykdoma labiau nutolusiose nuo rajono centro bendruomenėse5. VSB teikė paraišką projektinėms veikloms įgyvendinti visuomenės sveikatos rėmimo programai. Už 5000 eurų įgyvendino sveikatinimo veiklas rajone.6. Aktyviai dalyvavo rajono bendruomenių šventėse, vykdė švietėjiškas sveikatinimo veiklas, rengė akcijas, atliko gyventojų apklausas.7. VSB turėdama licencijas vykdė privalomuosius pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių ir alkoholio ir narkotikų žalos programų mokymus.	

Aktyvi bendruomenės sveikatos tarybos ir Savivaldybės gydytojo (vyriausiojo specialisto) veikla, Bendruomenės sveikatos tarybos veikla	1. Atsižvelgiant į visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitą nustatė naujus visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos prioritetus. 2. Organizavo Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų pristatymo renginį. 3. Aprobavo Akmenės rajono savivaldybės 2017 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą.	
Gerėja visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimas savivaldybėje, tarp sektorinis bendradarbiavimas	Bendradarbiaujama su VšĮ PSPC ir rajono ambulatorijomis; nevyriausybinėmis organizacijomis; Valstybinio psichikos sveikatos centru; Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru; Higienos institutu; Šiaulių visuomenės sveikatos centru; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centru, kitų savivaldybių visuomenės sveikatos biurais.	
Rajono mokyklų specifika	Optimizuotas ugdymo įstaigų tinklas	
NEIGIAMAI VEIKSNIAI		
Finansavimas	1. Skirtas nepakankamas finansavimas iš valstybės biudžeto valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms, ypač ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus mokinių sveikatos priežiūrai. Akmenės rajono savivaldybė prisideda finansiškai prie etatų išlaikymo, tačiau specialistams vis tiek tenka dirbti per 2-3 darbovietes. Dėl to nukenčia paslaugų kokybė, nuolatos juntamas tėvų ir ugdymo įstaigų bendruomenių nepasitenkinimas. Dabar numatyto finansavimo nuostatos labiau taikomos didžiųjų miestų ugdymo įstaigoms, kuriose mokosi didelis skaičius vaikų. 2. Nuo 2018 metų VSB kartu su PPT turės įgyvendinti ankstyvosios intervencijos programą, kuriai nėra skirta papildomų lėšų.	Specialistų skaičius priklauso nuo mokinių arba gyventojų skaičiaus. Esant mažam etatų skaičiui nukenčia paslaugų kokybė. Mažėjant mokinių skaičiui, turi būti peržiūrimas ir mokinių skaičius, pagal kurį nustatomas visuomenės sveikatos specialisto pareigybės steigimo normatyvas, o kartu ir finansavimas. Numatant naujas prevencines programas, būtina skirti papildomą finansavimą joms įgyvendinti.
Nepakankamas bendradarbiavimas tarp asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir VSB	Nepakankamas bendradarbiavimas tarp gydymo įstaigų ir VSB vykdant LR SAM 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymą Nr. V-979 „Dėl širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai pakeisti aprašo nuostatas: pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms nėra numatytos prievolės Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui ar kitai Sveikatos apsaugos ministerijos įpareigotai institucijai teikti ataskaitą apie įstaigoje prisirašiusių rizikos grupių asmenų skaičių, keliems asmenims motyvuotai buvo pasiūlyta dalyvauti programoje, keli pacientai atsisakė dalyvauti programoje

		(asmuo pagal aprašą privalo formoje 025/a parašu patvirtinti sutikimą ar atsisakymą dalyvauti programoje).
Nepakankamai reglamentuota visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokyklose, sveikatos ugdymo veikla	Iš dalies neigiamas – kadangi nėra privalomų sveikatos ugdymo ir mokymo pamokų, sveikatos ugdymas tampa popamokine veikla	Į vaikų ugdymo programą įtraukti visuomenės sveikatos mokymą
Nepakankamas visuomenės sveikatos svarbos suvokimas bendruomenėje; gyventojų pasyvumas	Organizacijos, dalyvaujančios visuomenės sveikatos rėmimo specialiojoje programoje tik tam tikra prasme užsiima sveikatinimo veiklomis.	Parengti pavyzdinius nuostatus, kaip tikslingiausia naudoti visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšas.
Didelė administracinė našta	Savivaldybė ir visuomenės sveikatos biuras turi teikti daugybę įvairaus pobūdžio ataskaitų; kai kuriose jų informacija dubliuojasi. Nėra atgalinio ryšio pateikus ataskaitas.	Parengti vieną ataskaitos formą, kurioje turėtų būti išdėstyti ir Biuro veiklų įgyvendinimo rodikliai ir visuomenės sveikatos funkcijų įgyvendinimo rodikliai.

ANTRASIS SKIRSNIS

INFORMACIJA APIE VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS SAVIVALDYBĖJE VYKdančias ĮSTAIGAS IR SPECIALISTUS

Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras įsteigtas 2014 m. kovo 7 d., veiklą pradėjo vykdyti nuo 2014 m. balandžio 1 d., įstaigos kodą 303259146.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai	Patvirtintų pareigybių skaičius	Užimtų pareigybių skaičius	Fizinių asmenų pagal amžiaus grupes skaičius			
				Iki 44 metų amžiaus	45-54 metų amžiaus	Daugiau nei 54 metų	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai*:	10	10	3	4	4	11

1.1.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;	6	6		3	4	7
1.2.	Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas;	1	1		1		1
1.3.	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas;	2	2	2	1		3
1.4.	Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.	1	1	1			1
2.	Savarankiška visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai *						

* Pateikiami duomenys apie visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančius visuomenės sveikatos priežiūros specialistus konkrečioje savivaldybės teritorijoje.

TREČIASIS SKIRSNIS SAVIVALDYBĖS INFORMACIJA APIE N-TŪJŲ METŲ SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO TIKSLUS, UŽDAVINIUS BEI PRIEMONĖS

(Informacija pateikiama pagal formos priedą. Savivaldybė lentelės pabaigoje pateikia konkrečiai ataskaitiniais metais vykdytų (vykdomų) visuomenės sveikatos projektų, finansuotų (finansuojamų) Europos Sąjungos ar kitų fondų paramos lėšomis, pavadinimus ir nurodo vaidmenį projekte – ar dalyvauja kaip partneris, ar kaip projekto vykdytojas – bei projekto vykdymo pradžią ir pabaigą).

KETVIRTAS SKIRSNIS
BENDRADARBIAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ
SAVIVALDYBĖJE

Eil. Nr.	Nevyriausybinės organizacijos, ūkio subjektai, kitos įstaigos ir institucijos, savivaldybės skyrius	Svarbiausios vykdytos veiklos
1.	Akmenės rajono savivaldybės gydytoja (vyriausioji specialistė)	<p>Savivaldybės gydytojas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - surengė du Akmenės rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos posėdžius, kuriuose buvo svarstomi su narkomanijos prevencija susiję klausimai; - atnaujino Akmenės rajono savivaldybės tyliųjų viešųjų zonų ir tyliosios gamtos zonos sąrašą; - parengė Akmenės rajono savivaldybės triukšmo taisykles. - atnaujino nerūkymo vietų sąrašą Akmenės rajono savivaldybėje; - parengė 2017 metų Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą ir koordinavo jos vykdymą bei įgyvendinimą; - parengė triukšmo valdymo ataskaitą; - aktyviai dalyvavo Bendruomenės sveikatos tarybos veikloje. <p>Savivaldybės gydytoja atsakinga už:</p> <p>1. Vandens kokybės kontrolę. Maudymosi sezono metu atlikti maudyklų vandens tyrimai, apie vandens kokybės neatitikimus higienos normai informuota visuomenė, savivaldybės administracija, užkirstas kelias per vandenį plintančių infekcijų protrūkiams; Iš viso tirta 12 maudymosi vietų.</p> <p>2. Savivaldybės remiamas sveikatos priežiūros paslaugas. Kompensuotas akinių įsigijimas 32 vaikams.</p> <p>Savivaldybės gydytoja vykdydama savo funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinuoja DOTS kabineto darbą Akmenės rajono PSPC ir laikinuosiuose DOTS kabinetuose; - bendradarbiauja su Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacija, su kitų rajonų savivaldybių gydytojais; - organizuoja ir įgyvendina savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatinimo ir sveikatos plėtojimo programas; -Organizuoja savivaldybės visuomenės sveikatinimo veiklą. -Organizuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka Lietuvos sveikatos, valstybinių, apskrities plėtros ir savivaldybės sveikatos programų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje. Vykdo kitas pareigybėse nustatytas veiklas.
	Akmenės VSB	<p>Bendradarbiauja su: visomis rajono ikimokyklinio bei bendrojo ugdymo įstaigomis nevyriausybinėmis organizacijomis, PSPC, bendruomenėmis, įvairiomis rajono įmonėmis, Nacionalinio kraujo centru, Akmenės PK.</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizavo sveikatinimo bei įgyvendina prevencines veiklas; - teikė konsultacijas sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais; - vykdė anketines, anonimines apklausas, akcijas, prevencinius tyrimus, rengia konkursus; - vykdė privalomuosius pirmosios pagalbos , higieninių įgūdžių, alkoholio ir narkotikų žalos programos mokymus.

Bendruomenės sveikatos taryba	Aprobuoja savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą bei koordinuoja jos vykdymą. Kasmet tvirtina naujus visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sveikatinimo prioritetus.
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento Akmenės skyrius	Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento Akmenės skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. V-669 „Dėl apsinuodijimų nitritais ir nitratais diagnostikos ir profilaktikos“ reikalavimais, 2017 m. Akmenės rajone organizavo 8 šachtinių šulinių vandens ištyrimą, kad surinktų informaciją apie nėščiąjų ir kūdikių iki 6 mėnesių naudojamo šachtinių šulinių vandens kokybę. Nitratų vertė viršijo leidžiamą normą 1 mėginyje. Diagnozuotų apsinuodijimų nitritais ar nitratais nebuvo.
Socialinės paramos skyrius	Įgyvendinta Priklausomybės nuo alkoholio mažinimo 2017 metų programą (penktus metus)
Vaiko teisių apsaugos skyrius	Vykdo įvairias, deleguotas veiklas susijusias su vaikais: rūpinasi, kad būtų plėtojamos socialinės, psichologinės ir teisinės paslaugos vaikams, smurto aukoms; konsultuoja smurto šeimoje ir patyčių klausimais.
Teritorijų planavimo, architektūros ir paveldosaugos skyrius	Savivaldybės teritorijų, infrastruktūros planavimas.
Švietimo, kultūros ir sporto skyrius	Sudaro sveikas ir saugias sąlygas sportuoti, gerina jaunimo užimtumą per sportą. Organizuoja neformalųjį švietimą.
Buhalterinės apskaitos skyrius	Nagrinėjo visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansines ataskaitas, derino finansinius klausimus
Vietinio ūkio ir turto valdymo skyrius	Ribojo alkoholio licencijų išdavimą švenčių metu.
Informacinių technologijų skyrius, viešųjų ryšių specialistė	Viešino informaciją apie visuomenės sveikatą, profilaktikos priemones ir kitas sveikatos temas visuomenės informavimo priemonėmis
Akmenės rajono savivaldybės psichologinė pedagoginė tarnyba	Individualiai konsultuoja vaikus, turinčius įvairių psichologinių problemų: elgesio ir emocijų, nepasitikėjimo savimi, išgyvenantiems netektį, tėvų skyrybas, patyrusiems smurtą ir patyčias. Dėl vaikų psichologinių problemų konsultuojami jų tėvai ir mokytojai. Tėvams vedami Efektyvios tėvystės mokymai, kuriuose jie mokomi geriau pažinti vaiką, bendravimo įgūdžių
Paramos ir labdaros fondas „Prieglobstis“	Organizuota stovykla (kurioje organizuota 13 renginių). Stovykloje vaikams ir jaunimui buvo organizuoti sportiniai žaidimai, mankštos, maudynės upėje ir jūroje. Prevencinių renginių metu kalbėta apie alkoholio žalą jaunam organizmui. Formuojama motyvacija sveikam gyvenimo būdui, gerinami socialiniai įgūdžiai. Organizuotos dvi pažintinės išvykos. Įsigyta sporto inventoriaus.
Ugdymo įstaigos (ikimokyklinio ugdymo įstaigos ir bendrojo lavinimo ugdymo įstaigos, neformaliojo ugdymo įstaigos)	Visos Akmenės rajono ugdymo įstaigos dalyvavo visuomenės sveikatos rėmimo specialiojoje programoje. Įgyvendino įvairias švietėjiškas, fizinį aktyvumą didinančias veiklas. Ugdymo įstaigose vykdyta Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programa, integruojant ją į mokomuosius dalykus.
Akmenės rajono sporto klubai	Organizuota daug sportinių renginių, varžybų, sudarytos sąlygos sveikatos stiprinimui. Įsigyta įvairaus sporto inventoriaus. Akmenės seniūnijoje įrengta tinklinio aikštelė.
Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato	Policijos pareigūnai didelį dėmesį skyrė mokinių sveikatinimui, žalingų įpročių prevencijai, smurto ir patyčių prevencijai

	Akmenės rajono policijos komisariatas	bendraamžių tarpe. Ugdymo įstaigų bendruomenės buvo įtrauktos į kovą su žalingais įpročiais, vaikai susijungė kūrybinę veiklą. Buvo sukurti prevenciniai filmukai už kuriuos mokiniai buvo apdovanoti. Organizuoja prevencines priemones – reidus nustatyti prie ugdymo įstaigų rūkančius asmenis/mokinius. Buvo vykdyta parodomąji programa su kinologais ir šunimis ugdymo įstaigose. Buvo rodoma, kaip šuo aptinka narkotines medžiagas.
	Akmenės rajono gydymo įstaigos	Asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimas ir materialinės bazės stiprinimas. Vykdytą dantų edukacijos profilaktikos programą buvo informuojami tėvai ir vaikai apie burnos sveikatos būklės svarbą. Vykdytos prevencinės programos.
	Akmenės rajono seniūnijos (Ventos, Akmenės, Kruopių, Naujosios Akmenės miesto ir naujosios Akmenės kaimiškoji).	<p>Ventoje: Suorganizuota sporto – sveikatingumo šventė (žaidė futbolą, krepšinį, tinklinį, smiginį ir kt. Sudarytos sąlygos bendruomenės nariams plėtoti sveiką gyvenimo būdą ir sportą, įrengiant lauko treniruoklius (įrengti 3 treniruokliai). Įsigyta priemonių pedikuliozės profilaktikai.</p> <p>Akmenėje: Nupirktos ir pastatytos šunų ir kačių ekskrementų dėžės; suorganizuoti trys sportiniai turnyrai; nupirktas ir pastatytas biotualetas prie skate parko.</p> <p>Kruopiuose: seniūnija svarbū dėmesį skyrė kovai su pedikulioze: buvo įsigyta priemonių nuo pedikuliozės ir asmens higienos palaikymui. Vykdyta švietėjiška veikla apie pedikuliozės plitimo mažinimą.</p> <p>Naujojoje Akmenėje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sudarytos sąlygos nuolat prižiūrėti šunų ekstremų dėžes; -sugauti ir karantinuoti 54 beglobiai gyvūnai; -pakeistas smėlis smėlio dėžėse (20); -dezinfekuoti 4 butai; -organizuota sporto šventė, BMX dviračių varžybos. <p>Naujosios Akmenės kaimiškoje seniūnijoje: Projekto įgyvendinimo metu, suorganizuotas vienas renginys seniūnijos gyventojams – sporto ir fizinės kultūros bei bendruomeniškumo skatinimui. Projekto metu įsigyta sportinio inventoriaus.</p>
	Akmenės rajono bendruomenės ir įvairios organizacijos	Organizuotas bendruomenių narių laisvalaikio praleidimas, vaikų ir jaunimo užimtumas, suteiktos žinios apie sveikatos stiprinimą ir išsaugojimą. Rajono gyventojai dalyvavo paskaitose, edukacinėse išvykose, sveikatos žinių viktorinose- konkursuose, konferencijose, sporto renginiuose, praktiniuose sveikatos mokymuose, stovyklose, sveiko maisto renginiuose, jogos užsiėmimuose. Dviračių žygiai, baidarių žygis, bėgimo varžybos, futbolo, krepšinio, stalo teniso ir kt. varžybos. TAU studentai vykdė sveikatinimo užsiėmimus baseine.

III SKYRIUS

INFORMACIJA APIE VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) SAVIVALDYBĖJE VYKDYMĄ

PIRMASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE
IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE
UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO,
PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

Vykdydami sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai 540 kartus vaikams suteikė skubią pirmąją medicininę pagalbą, 4966 kartus vaikai apsilankė pas sveikatos priežiūros specialistą (konsultacijos ir kt.), suorganizuoti 389 su sveikatinimu susiję renginiai bei akcijos, kuriuose dalyvavo 8957 vaikai.

- Daug dėmesio sulaukė, jau tradicine tapusi akcija: „Ar sunki mokinio kuprinė?“: visų rajono 1 - 3 - 5 klasių moksleivių buvo sveriamos kuprinės. Po akcijos atliktas vertinimo tyrimas, kuris parodė, kad vaikų kuprinės ženkliai per sunkios, o tai neigiamai atsiliepia vaikų sveikatai.

- Ugdymo įstaigose vykdytos žalingų įpročių prevencijos akcijos, kuriuose daug dėmesio skirta į jaunimą žalojančius veiksnius, bei jų pasekmes.

- „Lytinio švietimo ugdymas“ prarastas visose rajono bendrojo lavinimo mokyklose 12 m., 16 m. bei 17 m. moksleivėms.

- Akmenės rajono Akmenės gimnazijoje bei ikimokykliniame skyriuje „Gintarėlis“ vyko respublikinis mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų žinių patikrinimo konkurso „Sveikuoliai“ I etapas. Konkurso tikslas – ugdyti vaikų ir mokinių gebėjimus saugoti ir stiprinti savo ir kitų sveikatą, skatinti vaikų, mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų bendradarbiavimą, vertinti savo ir kitų galimą kompetenciją dirbant komandoje.

- Mokyklose vykdomos sveikatinimo priemonės nukreiptos į profilaktinių sveikatos patikrinimų analizės rezultatus ir tikslingai vykdomos veiklos: remiantis išvadamis propaguota mokinių sveika mityba, skatintas fizinis aktyvumas, suteiktos žinios apie tinkamą mokinio darbo ir poilsio režimą.

ANTRASIS SKIRSNIS
INFORMACIJA APIE MOKINIŲ IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ
SKAIČIŲ

Eil. Nr.	Gyvena moji vietovė*	Ugdymo įstaigų skaičius	Mokinių** skaičius		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pareigybių skaičius	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtą pareigybę		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas (kvalifikacija)	
			ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas		1 ir daugiau	iki 1	Visuomenės sveikatos specialistai	Specialistai su įgytomis teisėmis
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
1.	Miesto	9	608	1638	5	5			5
2.	Kaimo	3	113	348	2	2			2
	Iš viso (1. + 2.):	12	721	1986	7	7			7

TREČIASIS SKIRSNIS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOS: VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

2017 metais visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) specialistai aktyviai rūpinosi gyventojų sveikata, vykdė sveikatinimo mokymus, skleidė informaciją apie sveiką gyvenseną, ją propagavo, formavo ir skatino sveikatai palankius gyvensenos įgūdžius, didelį dėmesį skirdami fiziniam aktyvumui, prasmingam ir sveikam laisvalaikio pasirinkimo būdai. Specialistai vykdė teorinius ir praktinius užsiėmimus sveikatos išsaugojimo, stiprinimo, ligų rizikos mažinimo, žalingų įpročių prevencijos, psichinės sveikatos gerinimo ir kitose srityse. Į savo užsiėmimus įtraukėme įvairaus amžiaus žmonių grupes – vaikus bei paauglius, darbingo amžiaus, bei vyresnio amžiaus bendruomenės narius.

2017 m. Biuras vykdė Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos veiklos projektą „Sveikata – neįkainojamas turtas“, iš kurio buvo gauta 5000 eurų. Projekte dalyvavo 3308 rajono gyventojai. Projekto lėšomis galėjome plačiau propaguoti sveiką gyvenseną Akmenės rajono gyventojams, suteikti naudingų teorinių ir praktinių žinių, skatinančių aktyviai ir sveikai gyventi, daug dėmesio skirta vaikų ir jaunimo sveikatai. 2017 m. rajono bendruomenei Biuras suorganizavo 200 paskaitų - pranešimų, 8 diskusijas - debatus, 17 konkursų – viktorinų, bei kt. renginius. Juose dalyvavo 3308 įvairaus amžiaus dalyvių. Apie savo vykdomą sveikatinimo veiklą 234 kartus informavo rajono gyventojus rajoninėje spaudoje, savivaldybės puslapyje www.akmene.lt, visuomenės sveikatos biuro internetinėje svetainėje www.akmenesvsb.lt, bei internetiniame „Facebook“ profilyje, paruošė 53 stendus/plakatus, parengė devynių skirtingų pavadinimų padalomąją medžiagą (4000 vnt.), kuri platinama rajono bendruomenėje.

Daugiausia renginių organizuota fizinio aktyvumo, sveikos mitybos bei nutukimo, užkrečiamų ligų profilaktikos, asmens higienos, edukacijos profilaktikos, onkologinių ligų profilaktikos, rūkymo, alkoholio ir narkotikų prevencijos klausimais. Įvairių rajono švenčių metu organizavo sveikatinimo užsiėmimus, viktorinas, teiktos sveikos gyvensenos konsultacijos, rekomendacijos, norintiems atlikta kūno kompozicijos analizė, buvo suteikta galimybė išbandyti ir suprasti, kaip keičiasi žmogaus elgesys, kaip apsunkinami elementariausi judesiai, pasitelkiant girtumą imituojančius akinius.

2017 m. buvo vykdoma „Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų, sveikatos stiprinimo programa“, kurioje savanoriškai pareiškė norą dalyvauti 8 asmenys.

Biuras vykdė privalomuosius sveikatos mokymus. Privalomojo higienos įgūdžių mokymo kursuose dalyvavo 610 asmenys, pirmosios pagalbos – 310, alkoholio ir narkotikų žalos žmogaus sveikatai mokymuose – 26. Iš viso mokymuose dalyvavo 946 gyventojai.

Pasiekti rezultatai:

- Atlikti tyrimai, kurių metu buvo siekiama išsiaiškinti ką rajono gyventojai žino apie cukrinį diabetą, kokių žinių šia tema jiems nepakanka; ką ikimokyklinio ugdymo vaikų tėvai žino apie sveiką gyvenseną - tai padės sveikatos stiprinimo specialistams tikslingai orientuotis planuojant savo veiklas; Domėtasi Akmenės rajono pedagogų, ką jie mano apie savo sveikatos būklę, kurios rezultatai apsprendė planuojant Biuro sveikatinimo veiklas pedagogams ugdymo įstaigoje.

- Rajono bendruomenė turėjo galimybę susipažinti bei dalyvauti šešių rūšių fizinio aktyvumo užsiėmimuose, kuriuos galėjo rinktis pagal savo pomėgius ir galimybes. Veikloje dalyvavo 2700 rajono bendruomenės narių.

- Didėjo informacijos sklaida gyventojams aktualiomis sveikatos, ligų prevencijų bei biuro organizuojamų renginių temomis.

- Bendruomenės nariams sudarytos galimybės įgyti sveikos gyvensenos, tinkamos mitybos, higienos įgūdžių, žalingų įpročių prevencijos žinių ir jas pritaikyti sveikesnio gyvenimo link.

- Papildyta Biuro materialinė bazė nauju inventoriumi, kuris talkins vykdant įvairesnes veiklas.

Akmenės rajono savivaldybėje didelis dėmesys buvo skiriamas ne tik sveikatos priežiūros stiprinimui, užtikrinant kokybiškas ir visiems prieinamas asmens ir visuomenės sveikatos paslaugas, gerinant jų kokybę, bet ir sveikatos stebėsenai. Visuomenės sveikatos stebėsenos tikslas Akmenės rajono savivaldybėje yra tikslingai organizuotas ir sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių visuomenės sveikatos rizikos veiksnių duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, analizė bei rekomendacijų pateikimas. 2017 m. Biuras parengė Akmenės rajono savivaldybės 2016 m visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitą, kurioje apžvelgiami gyventojų sveikatos būklei įtaką darantys veiksniai, tokie kaip demografinė, socialinė, ekonominė būklė, sergamumas tam tikromis ligomis, mirtingumas, sveikatos priežiūros sistema. Lietuvos sveikatos 2013–2020 metų programos projekte (LPS) iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai parengtas baigtinis pagrindinių rodiklių sąrašas, kurį sudaro 51 rodiklis, geriausiai apibūdinantis LSP siekinius. Statistiniai duomenys surinkti ir ataskaita parengta vadovaujantis Higienos instituto Sveikatos informacijos

centro leidiniu „Visuomenės sveikatos būklė Lietuvos savivaldybėse 2016 m.“ bei Higienos instituto Sveikatos informacijos centro ir Lietuvos statistikos departamento duomenimis. Išvados ir rekomendacijos teikiamos rajono gyventojams, savivaldybės bei sveikatos priežiūros įstaigoms.

IV SKYRIUS
INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIĄJĄ PROGRAMĄ

PIRMASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS
(tūkst.

Eur)

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos	15,000
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	92,000
3.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	
4.	Kitos lėšos	
5.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	15,85
Iš viso:		122,850

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS
(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Programos / priemonės poveikio sritis	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos priemonių skaičius	Skirta lėšų	Panaudota lėšų
1	2	3	4	5
1. Savivaldybės kompleksinės programos				
1.	1.Lėtinių neinfekcinių ir infekcinių ligų prevencija.	8	4,950	4585,88
	2.Maudyklų vandens stebėseną	1 (tiriama 12 maudymosi vietų)	1,3	1,127,49
	3.Smurto ir patyčių prevencija, psichikos sveikatos stiprinimas	5	2,300	2,300
	4.Kitos sritys:	21	5,350	5.350
	4.1. Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas;	30	17,650	17,650
	4.2. Sveika gyvensena ir jos įgūdžių formavimas bei ugdymas visuomenėje;	6	33,500	32,945
	4.3. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės	8	16,400	16,400
		1 (tenkinti 32 prašymai kompensuoti korekcinius akinius)	9,750	9,750
			5,000	2,859.87

	gerinimas ir materialinės bazės stiprinimas; 4.4. Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas; 4.5. Savivaldybės remiamų sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimas; 4.6. Gydytojų pritraukimo programa	1 (pasinaudojo 2 gydytojai)	30,000	30,000
2. Savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės				
2.	Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	82	122850	117618,24
3. Bendruomenių vykdytų programų / priemonių rėmimas				
3.	VSRSP programos prioritetas: Sveika gyvensena ir jos įgūdžių formavimas bei ugdymas visuomenėje; Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas: Lėtinių neinfekcinių ir infekcinių ligų profilaktika	6 3 1	3,550 1,300 0,700	3,550 1,300 0,700
		10	5,550	5,550
		Iš viso lėšų:	122850	117618,24

2017-ŪJŲ METŲ AKMENĖS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ VYKDYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI BEI PRIEMONĖS

1. (tūkst. Eur)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti (patikslinti) 2017-ųjų metų asignavimai				Panaudoti 2017-ųjų metų asignavimai				Panaudojimo procentas	
			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
				išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
				iš viso	iš jų darbo užmokesčiu			iš viso	iš jų darbo užmokesčiu			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Tikslas: Užtikrinti gyventojų socialinę gerovę ir gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas ir prieinamas švietimo, socialines ir sveikatos paslaugas bei sukurti palankią aplinką (sąlygas) jauno žmogaus visapusiškam ugdymui ir saviraiškai. Įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais numatytą socialinę ir sveikatos politiką, mažinti socialinę atskirtį rajone											
3	Uždavinys: Užtikrinti kokybiškas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas											
1.3.1.	Priemonė: Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimas	SB (deleg.) – tikslinė dotacija, SB (KR)	109,6	109,6	73,7	-		109,6	109,6	73,7		100 proc.

1.3.2	Priemonė: Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas	SB (SAP), AL (SAP) (Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa (20 proc.), SB (KR))	122,850	122,850	-			117,618,24	-	-	95,7 proc.
	1. Iš viso savivaldybės biudžetas		232,450	232,450	73,7	-	227,218,24	227,218,24	73,7	-	97,7 proc.
	iš jo:										
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos										
	1.1.1. valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija	SB (deleg.) – tikslinė dotacija, SAM.	81,6	81,6	57,1	-	81,6	81,6	57,1	-	100 proc.
	1.1.2. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	SB (SAP), AL (SAP) (Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa (20 proc.), SB (KR))	122,850	122,850	-	-	117618,24	117,618,24	-	-	95,7 proc. Ne visos lėšos, skirtos savivaldybės remiamoms sveikatos priežiūros paslaugoms, buvo panaudotos, nes nebuvo poreikio (nebuvo gauta prašymų insulino pompoms kompensuoti, nors lėšos buvo numatytos). Buvo

											numatyta daugiau išleisti maudymosi vietų vandens tyrimams. Nebuvo prašymų gauti papildomą finansavimą.
	1.1.3. kitos savivaldybės biudžeto lėšos	SB (KR) Savivaldybės biudžetas	28,0	28,0	16,6	-	28,0	28,0	16,6		100 proc.
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Iš viso (1+2)		232,450	232,450	73,7		227,218,24	227,218,24	73,7		97,7 proc.

Ataskaitą parengė:

1. Akmenės rajono savivaldybės gydytoja (vyriausioji specialistė) Dalia Sketrė.
2. Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorė Inga Gričiuvienė.